

Årsrapport 2011

Udgivet d. 7 Juni 2012 af:
Lederforeningen for VUC og
VUC Bestyrelsesforeningen

VUC
FLEKSIBEL
UDDANNELSE

FLEKSIBEL
UDDANNELSE

VUC Sekretariatet
Vester Voldgade 104, 2.tv
1552 København V
Tel. +45 3332 3200
www.vuc.dk

1.0	Indledning	04
2.0	Præsentation af VUC-sektoren	06
3.0	VUC's uddannelser	07
3.1	VUC's aktivitet	08
3.2	VUC som led i kompetencegivende uddannelse	10
3.3	VUC som intern fødekæde	11
3.4	Toårigt hf på VUC - et reelt bidrag til 95-procent-målsætningen	12
3.5	Forberedende voksenundervisning på VUC	13
4.0	VUC's kursister	14
4.1	Heltidsuddannelse på VUC	15
4.2	Aldersfordelingen på VUC's uddannelser	16
5.0	VUC's økonomi	17
6.0	Appendiks	19
6.1	VUC's uddannelser	19
6.1.1	Gymnasiale uddannelser	19
6.1.2	Voksenuddannelse	22
6.1.3	Specialundervisning	24
6.2	Fordeling af årskursister 2011	25

1.0

I 2011 modtog mere end 100.000 personer undervisning og opkvalificering på et VUC, og aktiviteten blev rekordhøj med over 26.600 årskursister. VUC har dermed cementeret sine bidrag til det dobbelte uddannelsesløft af såvel ufaglærte som faglærte og til 95-procent- og 60-procent-målsætningerne.

I det forgangne år har VUC-sektoren været præget af forandringer. Ny regering. Nye kursister. Nye tider. 2011 på VUC kom til at handle om besparelser, men også om øget aktivitet. Størstedelen af VUC's kursister er i dag i midten af tyverne, og dermed bidrager VUC til at udnytte det potentiale, der ligger hos de mange tusinder af unge voksne i uddannelse. Det sker ved hjælp fra VUC's engagerede lærerkorps, der støtter kursisterne til efterfølgende at søge videre i uddannelsessystemet og ud på arbejdsmarkedet. Dette blev dokumenteret i 2011 af konsulentfirmaet DAMVAD i deres rapport "VUC og 50-procent målsætningen?".

For nylig viste en evaluering fra EVA, at der er et stort uudnyttet potentiale i at få flere ufaglærte og kortuddannede i gang med almen opkvalificering. VUC'ernes hidtidige indsats har med sikkerhed været et skridt i den rigtige retning, men der skal naturligvis langt mere uddannelse til, hvis målgruppens kompetencer skal løftes i tilstrækkeligt omfang. Avu, ordblindeundervisning, FVU, hf og toårigt hf er bare overskrifter og forkor-

telser; bagved er der pædagogik på højeste niveau og en samfundsmæssig merværdi. I VUC er helheden mere end enkeltdelene. Der er en åbenlys sammenhæng. VUC gør en forskel.

VUC er ikke bare second chance. VUC er også en talentfabrik, og den samfundsmæssige betydning er til at tage og føle på. Derfor har vi i sektoren også i 2011 arbejdet kraftigt på at dokumentere vores indsats og effekt, og denne viden er søgt videreført via konferencer, rapporter, pressearbejde og notater. Vi er kommet et godt stykke vej, men vi vil gerne blive endnu stærkere på det punkt, og sektoren har god grund til at være stolt. Udviklingsprojekter, nybyggerier og pædagogik er i topklasse, og inklusion, anvendelsesorientering, integration, brug af it og klasseledelse er elementer, vi har arbejdet med, længe før de blev populære buzz-words.

Derfor byder VUC-sektoren også Børne- og Undervisningsministerens initiativ om en fleksuddannelse velkommen. VUC har allerede etableret tilbud og tilhørende pædagogisk beredskab til de grupper, som fleksuddannelsen er tiltænkt, og vi deler gerne ud af vores erfaringer.

På VUC er vi meget optaget af at skabe endnu mere helhed og sammenhæng for de efterhånden mange heltidskursister, som VUC har på både avu og hf-enkeltfag

udover kursisterne på toårigt hf. Derfor arbejder vi på at etablere tilbud og tilrettelæggelsesformer, som kan øge kursisternes gennemførelse.

I VUC Årsrapport 2011 fortsætter vi traditionen fra tidligere og præsenterer en solid dokumentation af VUC'ernes samlede aktivitet og de samfundsmæssige udfordringer, VUC løser. Materialet i rapporten omfatter de 31 udbydere af VUC-uddannelser, der er medlemmer af de to VUC-foreninger. De indhentede oplysninger stammer primært fra institutionernes årsrapporter og fra særkørsler fra VUC's studieadministrative system. Derudover er der bl.a. hentet data fra Børne- og Undervisningsministeriets databank og fra Ennovas elevtilfredshedsundersøgelser. Årsrapporten er udarbejdet af VUC Sekretariatet.

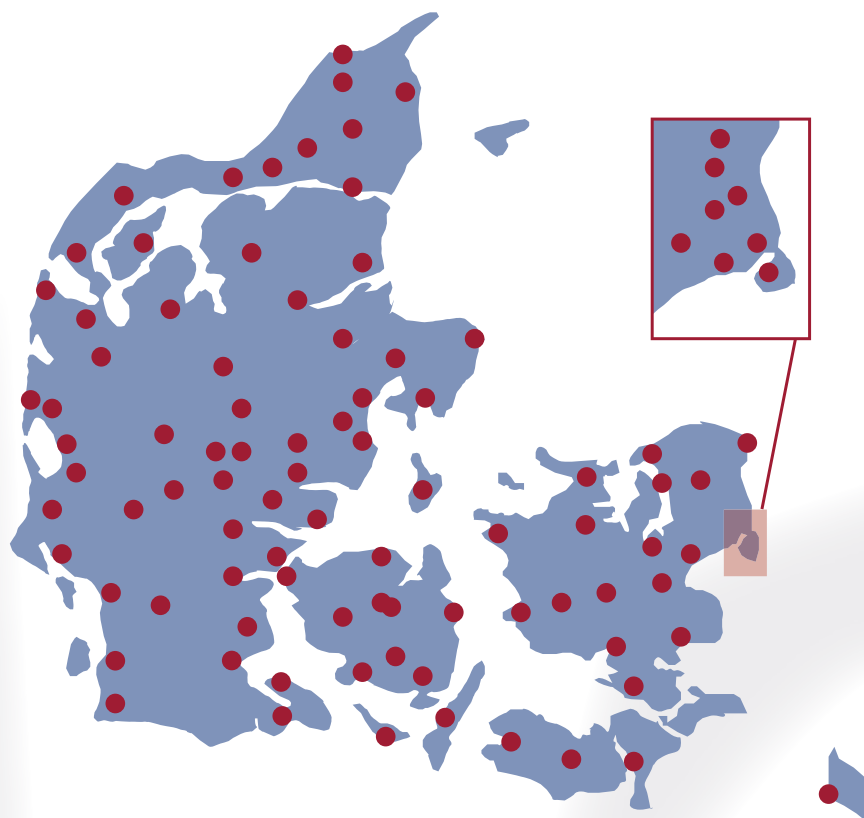
God læselyst.

København, juni 2011.

Hans Jørgen Hansen
Formand
Lederforeningen for VUC

Per Skovgaard Andersen
Formand
VUC Bestyrelsesforeningen

2.0

Præsentation af VUC-sektoren

VUC fik sit navn i 1989, men sektorens historie trækker tråde helt tilbage til 1958, hvor teknisk forberedelseksamen blev oprettet som undervisningstilbud. Målgruppen dengang var voksne, der var gået ud af folkeskolen efter 7. eller 8. klasse, og personer, som ikke havde fået en gymnasial uddannelse i første omgang. Det var kun få af kursisterne, der deltog i undervisningen på VUC fuld tid.

Men der er sket meget siden da. VUC's aktivitet er vokset markant i de senere år og nåede i 2011 et rekordhøjt niveau på mere end 26.600 årskursister¹, og en stadig større del af kursisterne er nu heltidskursister. Op-

gør man, hvor mange personer de 26.600 årskursister dækker over, når man op over 100.000. Målgruppen er blevet væsentligt yngre, og de 16 – 30-årige udgør nu 75 % af den samlede VUC-aktivitet. De voksne på 30+ udgør dog stadig en væsentlig del af aktiviteten på en del af VUC's uddannelser.

Med Genopretningspakken fra 2010 er VUC's opgave på mange punkter tilbage ved den oprindelige opgave: At fjerne et uddannelsesefterslæb i befolkningen. Aktiviteten i 90'erne og 00'erne havde i højere grad fokus på livslang læring og folkeoplysende aktiviteter, end tilfældet er nu, hvor indsatsen især er målrettet unge voksne og

voksne, der har behov for at supplere deres kompetencer fra folkeskolen eller ønsker at tage en kompetencegivende uddannelse i et voksenpædagogisk miljø.

31 uddannelsesinstitutioner tilbyder VUC-aktiviteter på ca. 90 undervisningssteder fordelt over hele landet. VUC udgør et vidtforegret uddannelsesstilbud, der er i stand til at betjene befolkningen i alle dele af Danmark.

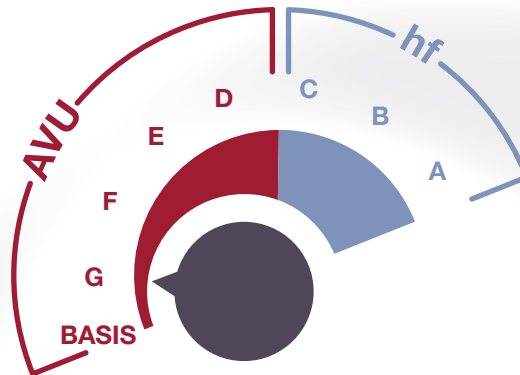
¹ En årskursist svarer til en "fuldtidskursist" med 812,5 undervisningstimer på et år.

3.0

VUC's uddannelser

VUC udbyder 6 uddannelser:

- Hf-enkeltfag
- Toårigt hf
- Gymnasial supplerings (GSK)
- Almen voksenuddannelse (avu)
- Forberedende voksenundervisning (FVU)
- Ordblindeundervisning

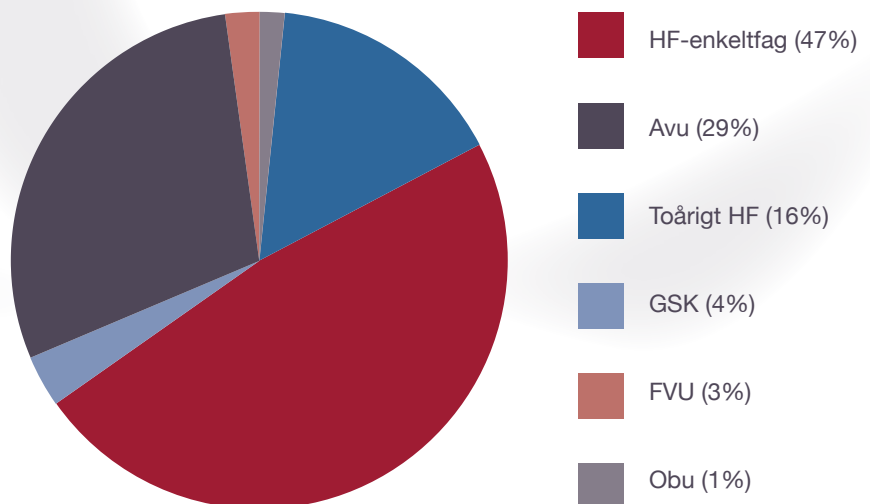

VUC kan altså tilbyde et sammenhængende kompetencegivende uddannelsesforløb fra basisniveau til gymnasialt niveau. Og da der er løbende optag på flere af uddannelserne og mulighed for at få anerkendt ens nuværende kompetencer via realkompetencevurdering, tilbyder VUC forløb, der er yderst fleksible, og som kan tilpasses den enkeltes behov.

Hf-enkeltfag er den største af VUC's uddannelser og udgør 47 % af den samlede aktivitet. Herefter følger avu med 29 %, toårigt hf med 16 %, GSK med 4 %, FVU med 3 % og ordblindeundervisning med 1 %.

Ud over de nævnte uddannelser gennemfører VUC'erne i begrænset omfang også brobygningsforløb og indtægtsdækket virksomhed i form af særligt tilrettelagte kurser for virksomheder og lignende.

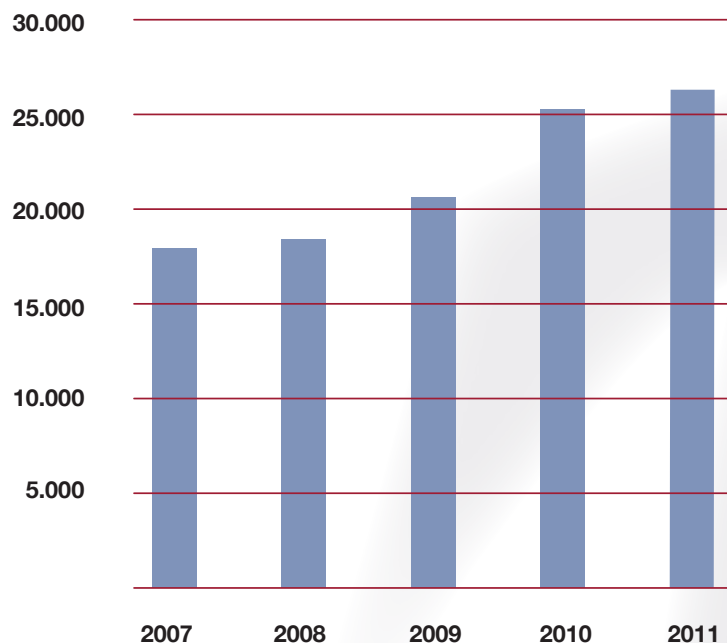
Uddannelsernes andel af den samlede VUC-aktivitet i 2011

3.1

VUC's aktivitet

Udviklingen i årskursister på VUC 2007 - 2011

Landets VUC'er har oplevet en kraftig vækst siden 2007, og i 2011 var sektorens samlede aktivitet rekordstor med 26.609 årskursister. Aktiviteten er vokset med 52 % på bare 5 år, og mere end 100.000 personer modtager hvert år undervisning på VUC.

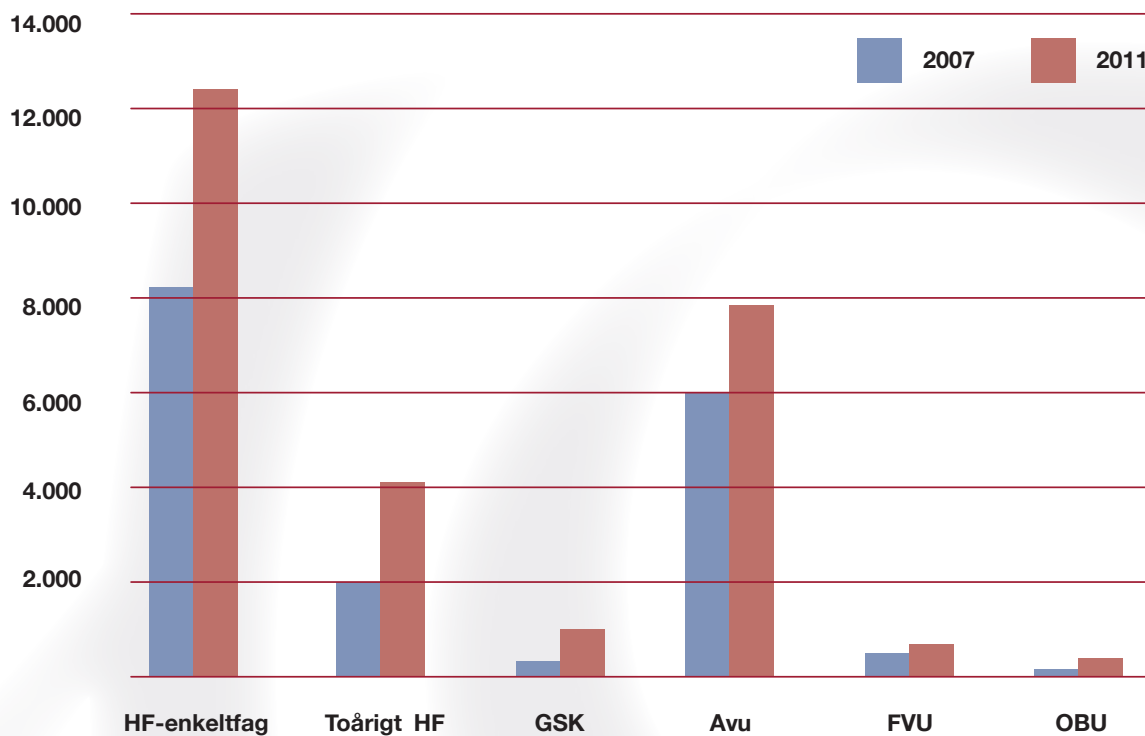
Det er især de unge og de unge voksne, der strømmer til VUC, og sektoren er stolt over at kunne yde så stort et bidrag til 95-procent-målsætningen. Toårigt hf har været udbudt på VUC siden 2005, og udviklingen i søgetallene viser, at VUC ikke konkurrerer

med andre lokale udbydere men tiltrækker nye grupper af unge og unge voksne.

Derudover stiller kravene om fleksibilitet og mobilitet på det danske arbejdsmarked krav til den enkeltes almene kompetencer, og her er VUC en central aktør i forhold til efter- og videreuddannelse. VUC tilbyder fleksible og målrettede forløb, der passer til den enkeltes kompetencer og mål, og i en tid med relativt høj ledighed har endnu flere fundet det attraktivt at videreuddanne sig på VUC.

Sammen med Genopretningspakkens indførelse af forhøjede deltagergebyrer for efterlønsmodtagere, pensionister og personer med en kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse har VUC'ernes succes med at tiltrække nye grupper af unge og unge voksne ændret aldersprofilen på en typisk VUC-kursist markant. 3 ud af 4 kursister er nu under 30 år, mens kun knap 4 % af kursisterne er over 60 år.

Faktaboks: VUC tilbyder fleksibel og målrettet undervisning med mange på- og afstigningsmuligheder på uddannelserne, og en stor del af kursisterne bruger VUC som en mulighed for at få den nødvendige uddannelse og opkvalificering gennem relativt korte forløb. Dette er årsagen til den store forskel i antallet af enkeltpersoner, der har modtaget undervisning på VUC, og antallet af årskursister.

Årskursister på VUC's uddannelser 2007 og 2011

Ser man på udviklingen på de forskellige uddannelser, er billedet mere varieret. Ordblindeundervisningen er næsten firedoblet, siden den blev en del af VUC's uddannelsesstilbud i 2007. GSK er vokset med ca. 150 % og toårigt hf med 106 %. Hf-enkeltfag er vokset med ca. 50 %, almen voksenuddannelse med 30 % og forberedende voksenundervisning med 16 %.

3.2

VUC som led i kompetencegivende uddannelse

I og med at de unge og unge voksne nu udgør 75 % af VUC's samlede aktivitet, deltager en stadig større del af VUC's kursister i undervisningen som led i et samlet uddannelsesforløb med det formål at forberede sig på og kvalificere sig til optagelse på en videregående uddannelse. Som det er dokumenteret flere gange og senest i rapporten "VUC og 50-procentmålsætningen?", udarbejdet af analysefirmaet DAMVAD i oktober 2011, går VUC's kursister især videre på de mellemlange og lange videregående uddannelser. Humaniora-, samfundsvidenskab- og sundhedsuddannelserne er de dominerende uddannelser blandt kursisterne.

Ved studiestart i september 2011 blev mere end 1.800 personer optaget på en videregående uddannelse på baggrund af en hf-eksamen fra et af landets VUC'er. I overensstemmelse med konklusionerne om VUC-kursisternes videreuddannelsesadfærd fra DAMVAD-rapporten, blev 34 % af dem optaget på en universitetsuddannelse,

45 % på en professionsbacheloruddannelse og 21 % på en erhvervsakademiuddannelse.

Derudover har endnu flere studerende på de videregående uddannelser et eller flere GSK-fag fra VUC med i bagagen.

	Procent
Universitetsuddannelse	34%
Professionsbacheloruddannelse	45%
Erhvervsakademiuddannelse	21%
I alt	100%

3.3

VUC som intern fødekæde

Men VUC er ikke kun fødekæde for de videregående uddannelser. VUC er i høj grad også intern fødekæde, hvor en væsentlig del af kursisterne på almen voksenuddannelse går videre på hf-enkeltfag eller toårigt hf på VUC.

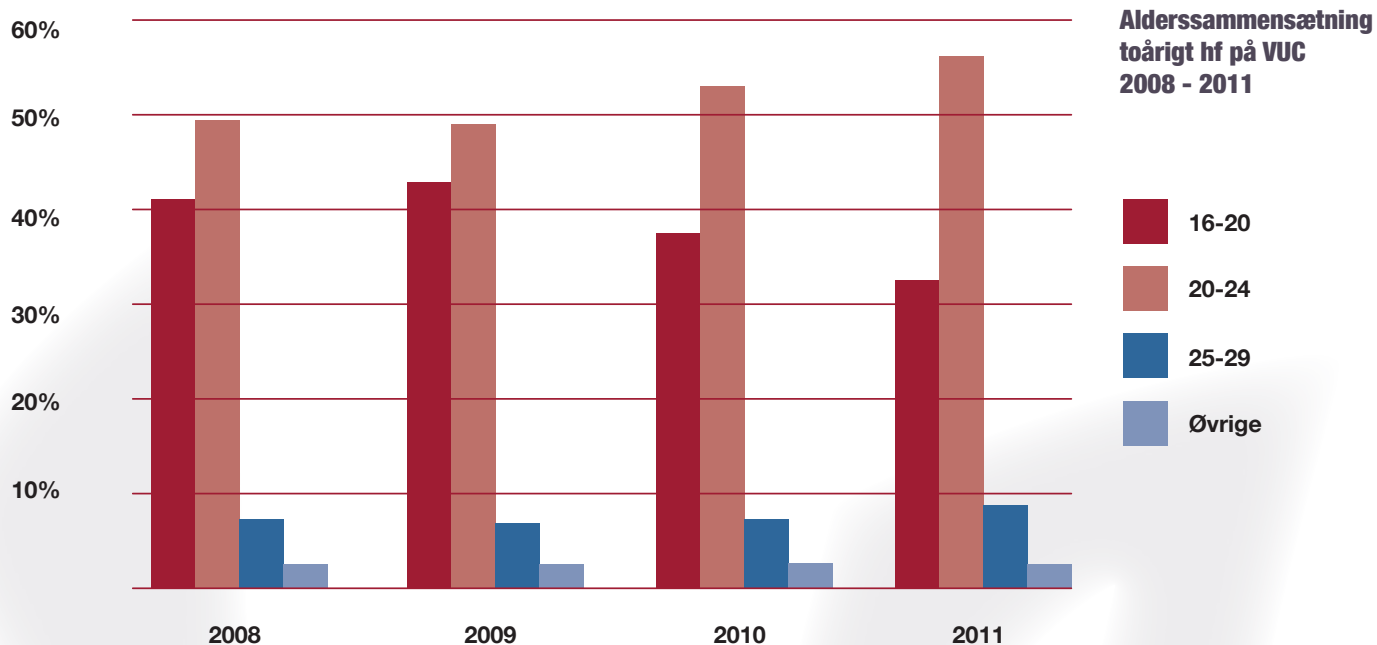
Blandt de kursister, som i efteråret 2011 var tilmeldt undervisning i dansk, matematik eller engelsk på enten hf-enkeltfag eller toårigt hf, havde næsten hver tredje tidligere

været tilmeldt undervisning i mindst ét fag på avu, og knap 20 % havde været tilmeldt undervisning i det samme fag på avu, som de var tilmeldt på hf. Tilsvarende havde 19 % været tilmeldt undervisning i mindst ét fag på forberedende voksenundervisning.

Hf og avu er selvstændige uddannelses-tilbud, og at fortsætte på en af VUC's hf-uddannelser er blot én blandt mange muligheder for kursisterne på avu. Derfor er

VUC'erne meget tilfredse med, at så mange kursister vælger at fortsætte på en af VUC's hf-uddannelser. Det vidner om stor tilfredshed med VUC som uddannelsesinstitution blandt kursisterne, men det vidner også om, at VUC's kursister i høj grad ser VUC som et led i et samlet uddannelsesforløb, og at de har et mål med deres tid på VUC.

	Tilmeldt fag på AVU	Tilmeldt samme fag på AVU	Tilmeldt fag på FVU
Dansk hf-enkeltfag	34%	18%	20%
Dansk toårigt hf	26%	15%	20%
Engelsk hf-enkeltfag	34%	19%	18%
Engelsk toårigt hf	27%	15%	22%
Matematik hf-enkeltfag	32%	20%	15%
Matematik toårigt hf	29%	16%	20%
Ialt	31%	18%	19%

3.4

Toårigt hf på VUC - et reelt bidrag til 95-procent-målsætningen

Erfaringerne fra udviklingen i søgetallene til de gymnasiale uddannelser viser, at VUC's udbud af toårigt hf ikke i nævneværdig grad konkurrerer med de eksisterende udbud af toårigt hf på blandet andet gymnasierne. VUC's tilbud tiltrækker nye grupper af unge og unge voksne, der ellers ikke ville have valgt en gymnasial uddannelse, og derved er VUC'ernes aktivitet på toårigt hf et reelt bidrag til 95-procent-målsætningen.

Aldersprofilen for VUC's toårige hf-kursister viser dette med al tydelighed. Gennemsnitsalderen på de gymnasiale uddannelser i Danmark er 18 år, mens det på toårigt hf på VUC er de 20 – 24-årige, der fylder mest med 56 % af den samlede aktivitet. De 16 – 19-årige, som dominerer de øvrige gymnasiale uddannelser, udgør kun 33 % af VUC's aktivitet på toårigt hf.

VUC har fordoblet aktiviteten på toårigt hf på bare fire år, og VUC's succes skyldes flere faktorer:

- VUC har stor erfaring med hf i form af hf-enkeltfag, som kan sammenstykkedes til en hel hf, og sektoren har derfor en særlig ekspertise i forhold til de udfordringer, kursisterne måtte møde på toårigt hf. Det giver stor tilfredshed.
- VUC'erne er fordelt over hele landet tæt på de potentielle kursister.
- VUC fremstår som et attraktivt uddannelses tilbud blandt de unge, der er lidt ældre end eleverne på de øvrige gymnasiale uddannelser.

Og resultaterne er nogle sektoren kan være stolt over: For andet år i træk var 3 VUC'er blandt de 5 uddannelsesinstitutioner, der havde det højeste karaktergennemsnit på toårigt hf ved sommereksamenene i 2011, og kursisttilfredsheden på toårigt hf på VUC er højere end elevtilfredsheden hos de øvrige udbydere af toårigt hf.

3.5

Forberedende voksenundervisning på VUC

Forberedende voksenundervisning (FVU) er et uddannelsesstilbud til voksne, der har behov for at supplere eller forbedre deres grundlæggende færdigheder i læsning, skrivning, talforståelse og regning. FVU er praktisk orienteret og udbydes i fagene dansk og matematik på landets VUC'er, folkeoplysende foreninger, daghøjskoler, erhvervsskoler etc.

Kursisterne på FVU er både personer, der deltager i undervisningen på eget initiativ, og ansatte på virksomheder, hvor deres deltagelse indgår i en overordnet plan om opkvalificering af medarbejderstaben.

VUC's FVU-aktivitet er stort set uændret siden 2010 med 770 årskursister. VUC bruger mange ressourcer på at lave opsøgende arbejde som en del af deres indsats på FVU-området, og når sektoren alligevel oplever en stagnation i aktiviteten, hænger det for-

mentlig sammen med den høje ledighed, der svækker virksomhedernes incitamenter til at investere i opkvalificering af deres medarbejdere.

Danmarks Evalueringsinstitut, EVA, har for nylig gennemført en evaluering af den samlede FVU-aktivitet på landsplan på tværs af de forskellige udbydere af uddannelsen. Evalueringen viste et stort uudnyttet potentiale i forhold til at få flere kortuddannede i gang med almen opkvalificering, herunder blandt andet antallet af ledige, der gennemfører FVU.

VUC's hidtidige indsats på FVU-området har helt bestemt været et skridt i den rigtige retning, og sektoren vil fortsat arbejde på, at endnu flere i målgruppen gennemfører FVU-uddannelse.

4.0

VUC's kursister

Mere end 100.000 personer modtog i 2011 undervisning og opkvalificering på VUC, og VUC har i dag tre primære målgrupper:

- De unge der tiltrækkes af det voksenuddannelsesmiljø, VUC tilbyder.
- De unge voksne der typisk har frafald fra andre ungdomsuddannelser bag sig, og for hvem VUC tilbyder en unik mulighed for at komme videre i uddannelsessystemet.
- De kortuddannede der søger opkvalificering i enkelte fag, der er relevante for deres arbejdsliv, eller går i gang med omskoling eller videreuddannelse.

Der er altså en diversitet blandt VUC's kursister, som ikke findes mange andre steder i uddannelsessektoren. Variationen i VUC's kursister giver et unikt uddannelsesmiljø, der er præget af en høj grad af tolerance og rummelighed, og hvor kursisterne inspirerer hinanden og lærer af hinandens erfaringer.

Denne diversitet kommer naturligvis til udtryk i kursisternes aldersfordeling, og siden 2005, hvor de første VUC'er begyndte at udbyde toårigt hf, er kursisterne blevet stadig yngre. De unge og unge voksne under 30 år udgør nu 75 % af den samlede aktivitet, de 30 – 59-årige udgør 22 % af den samlede aktivitet og aldersgruppen 60+ udgør 4 %.

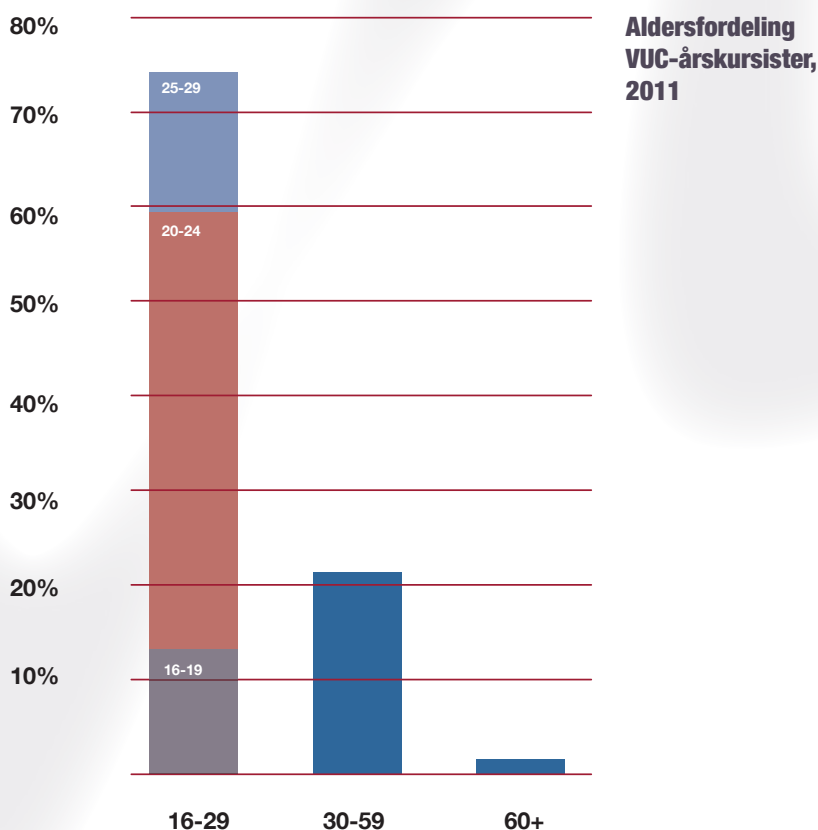
Antallet af unge og unge voksne, der vælger et uddannelsesforløb på VUC, er steget med 72 % siden 2007², og herudover kommer de knap 4.200 kursister, der går på toårigt hf på VUC, hvoraf 98 % er under 30 år. I 2010 udgjorde de 16 – 29-årige 68 % af

den samlede aktivitet, de 30 – 59-årige 25 % og aldersgruppen 60+ 7 %, og den gennemsnitlige VUC-kursist er altså blevet markant yngre fra 2010 til 2011. Denne udvikling skyldes to faktorer:

1. Lokalkendskabet til VUC og VUC's tilbud er øget, efterhånden som aktiviteten på VUC's udbud af toårigt hf er vokset, hvilket gør, at flere unge og unge voksne får øje på VUC.

2. Genopretningspakkens indførelse af stærkt forhøjede deltagergebyrer på avu og hf-enkeltfag for efterlønsmodtagere, pensionister og personer med en videregående uddannelse medførte et væsentligt fald i antallet af 30 – 59- og 60+-årige, der valgte at deltage i VUC's uddannelsesstilbud.

VUC's profil er blevet tydeligere med Genopretningspakken, og VUC fremstår nu som et uddannelsesstilbud målrettet unge voksne og personer i den erhvervsaktive alder uden en gymnasial uddannelse.

² Toårigt hf er fraregnet pga. databrud

4.1

Heltidsuddannelse på VUC

VUC-sektoren er stolt over, at de unge og unge voksne i stadig stigende grad ser VUC's tilbud om fleksibel og målrettet uddannelse som et attraktivt uddannelses tilbud, men den stigende andel af unge og unge voksne udfordrer samtidig uddannelsernes strukturer og tilrettelæggelser.

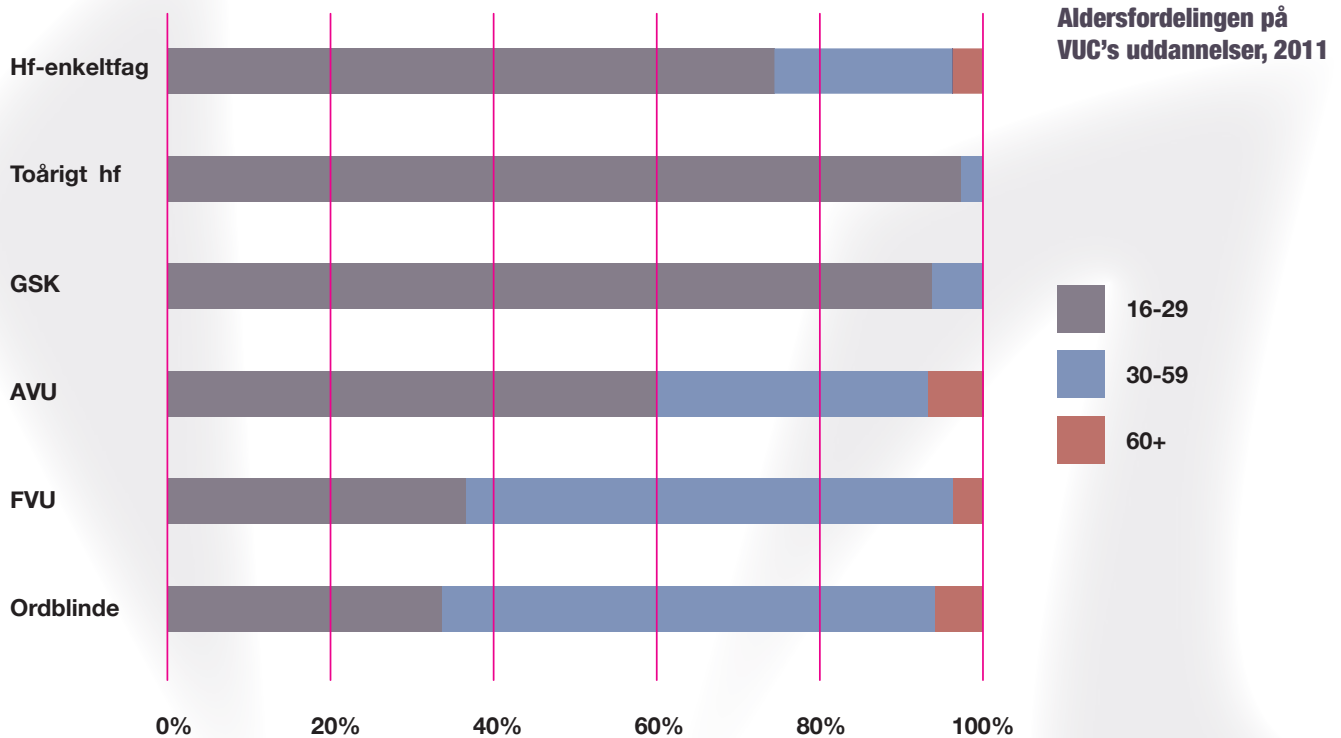
De unge og unge voksne er i langt højere grad heltidskursister end de lidt ældre målgrupper, og selvom enkeltfagssystemet på almen voksenuddannelse og hf-enkeltfag giver nogle unikke muligheder for at lave fleksible og målrettede forløb for kursister, der ikke er heltidskursister, så giver det nogle udfordringer for de, som er. På landets VUC'er arbejdes der for tiden meget med at skabe "helhed" med et undervisningsmiljø, der giver heltidskursisterne sammenhæng i deres hverdag. Der arbejdes bl.a. målrettet på at øge koblingerne mellem fagene og at sikre et attraktivt studiemiljø, som skal medvirke til, at kursisterne ikke mister overblikket og motivationen og måske ender med at falde fra.

Det er positivt, at sektoren selv går foran, men hvis VUC fuldt ud skal lykkes med at varetage de vigtigste uddannelsespolitiske opgaver om uddannelse til flere, er det afgørende, at de regler og bekendtgørelser, som regulerer uddannelserne, ændres, så VUC'erne får den nødvendige fleksibilitet og råderummet til at sammensætte tilbud, der passer til deres lokale kursistgruppe og virkelighed. Det er vigtigt, at VUC kan betjene de relevante målgrupper, som efterspørger et kompetence- og uddannelsesløft på VUC, og at sektoren har de nødvendige redskaber til at sikre, at flere får en kompetencegivende uddannelse.

4.2

Aldersfordelingen på VUC's uddannelser

Aldersfordelingen varierer som forventet på tværs af uddannelserne pga. forskellene i uddannelsernes indhold og målgrupper. Toårigt hf og gymnasial supplerende indgår i det samlede gymnasiale uddannelsessystem, og de unge og unge voksne under 30 år udgør naturligt nok henholdsvis 98 % og 93 % af aktiviteten på disse uddannelser.

Hf-enkeltfag er et yderst fleksibelt tilbud til alle, der ikke har en gymnasial uddannelse, og den høje grad af fleksibilitet gør, at uddannelsen tiltrækker både voksne i den erhvervsaktive alder, som deltager i undervisningen ved siden af et fuldtidsjob, og unge voksne, der bruger fagpakkerne til at skyde

genvej til en del af de mellemlange videregående uddannelser. Da hf-enkeltfag udgør knap halvdelen af VUC's samlede aktivitet, afspejler aldersfordelingen på hf-enkeltfag naturligt den samlede aldersfordeling, hvor 3 ud af 4 kursister er under 30 år.

Almen voksenuddannelse og forberedende voksenundervisning er tilbud til alle, der har behov for at supplere deres kompetencer fra folkeskolen, f.eks. med henblik på at gå videre på en erhvervs- eller ungdomsuddannelse eller gå fra ufaglært til faglært eller fra faglært til videregående niveau. Aldersgruppen 30+ udgør væsentlige andele af aktiviteten på almen voksenuddannelse og

forberedende voksenundervisning.

Ordblindeundervisning er et tilbud til alle ordblinde og bruges både af unge voksne, der støder på problemer i forbindelse med, at de begynder på en uddannelse, og af voksne, der møder udfordringer i forhold til at møde arbejdsmarkedets stigende kompetencekrav. Aldersgruppen 30+ udgør hovedparten af aktiviteten i ordblindeundervisningen.

Du kan læse mere om de enkelte uddannelser i appendikset.

5.0

VUC's økonomi

Finansielt regnskab Tusinde kroner		2007	2008	2009	2010	2011
Omsætning	I alt	1.576.229	1.594.765	1.933.575	2.346.118	2.529.187
	Gns. center	63.049	63.791	77.343	97.755	105.383
Resultat	I alt	94.352	73.710	189.595	236.911	145.436
	Gns. center	3.774	2.948	7.584	9.871	6.060
Egenkapital	I alt	-53.034	20.458	195.549	449.414	591.016
	Gns. center	-2.121	818,32	7.822	18.726	24.626
Samlede aktiver	I alt	510.317	578.544	836.040	1.569.833	1.992.034
	Gns. center	20.413	23.142	33.442	65.410	83.001
Overskudsgrad	I alt	6,0%	4,6%	9,8%	10,1%	5,8%
Soliditetsgrad	I alt	-10,4%	3,5%	23,4%	28,6%	29,7%
Årselever	I alt	16.724	16.840	20.258	24.324	25.428
	Gns. center	669	674	810	1.014	1.060
Medarbejderårsværk	I alt	2.747	2.647	2.760	3.114	3.454
	Gns. center	110	106	110	130	144

VUC'erne har oplevet en markant aktivitetsfremgang siden 2007, hvilket har resulteret i en tilsvarende stigning i omsætningen, da de statslige taxametre til uddannelserne udgør langt størstedelen af VUC's samlede indtægter. Sektorens omsætning er steget fra 1,6 mia. kr. i 2007 til 2,5 mia. kr. i 2011³, hvilket er en stigning på 49 %.

Genopretningspakkens indførelse af forhøjede deltagergebyrer for efterlønsmodtagere, folkepensionister og personer med en videregående uddannelse har medført, at aftenundervisning nu er et særsyn på landets VUC'er. VUC'erne kunne indtil 2011 udnytte lokalekapaciteten til aftenundervisning, men målgrupperne for aftenunder-

visningen er forsvundet som følge af Genopretningspakken. Samtidig er aktiviteten i dagstimerne steget, og nogle VUC'er har været nødt til at leje sig ind hos offentlige og private udlejere for at kunne imødekomme denne aktivitetsforskydning. Omsætningen er ikke steget væsentligt fra 2010 til 2011, men udgifterne er vokset. Derfor er sektorens samlede overskud faldet med 39 % fra ca. 237 mio. kr. i 2010 til ca. 145 mio. kr. i 2011.

Sektoren er dog stadig i en situation, hvor kapaciteten nogle steder presses til det yderste for at kunne imødekomme de mange kursister, der vælger at tage en uddannelse på VUC, og overskudsgraden af-

spejler dette. Lokalekapaciteten presses, holdstørrelserne er stigende, og de mange lærere, der er kommet til sektoren, har en lavere anciennitet, og lønudgiften pr. årsværk er derfor faldet. Disse omstændigheder medfører uvægerligt, at der bliver skabt overskud af driften på VUC.

1. januar 2007 overgik VUC'erne fra at være amtslige institutioner til at være selvejende, og 1. januar 2010 købte VUC'erne de bygninger, de har til huse i, ligesom de overtog lejemålene for eventuelle lejede lokaler fra staten. Hovedparten af VUC'erne blev "født" med en negativ egenkapital i 2007, hvilket ikke er hensigtsmæssigt for en uddannelsesinstitution. VUC'erne har der-

³ Dette kapitel vedrører udelukkende de 24 VUC'er, der ikke er fusioneret ind i andre uddannelsesinstitutioner. For de resterende 7 VUC'er er det ikke muligt at udskille regnskabstal specifikt for VUC-aktiviteterne.

for siden 2007 fokuseret på at generere et overskud, der kunne overføres til egenkapitalen. Denne indsats har ført til, at sektorens soliditetsgrad nu er på 29,7 %.

Et andet fokuspunkt for VUC'erne har været at bringe bygningsmassen op på et tilstrækkeligt niveau. Bygningerne var generelt ringe vedligeholdte, da VUC'erne overtog dem fra amterne, og bygninger og faciliteter var i mange tilfælde ikke tidssvarende. Sektoren planlægger derfor massive investeringer i nybyggeri, reoveringer og ombygninger. For at undgå at være nødt til at lånefinansiere disse betydelige investeringer og på den måde belaste konjunkturfølsomme budgetter i mange år fremover, har VUC'erne udnyttet muligheden i de seneste års opgangstider til at sætte midler til side til kommende investeringer.

6.0

Appendiks

6.1 VUC's uddannelser

6.1.1 Gymnasiale uddannelser

VUC tilbyder tre gymnasiale uddannelser, herunder to former for hf med hver sin tilrettelæggelse: Hf-enkeltfag og toårigt hf.

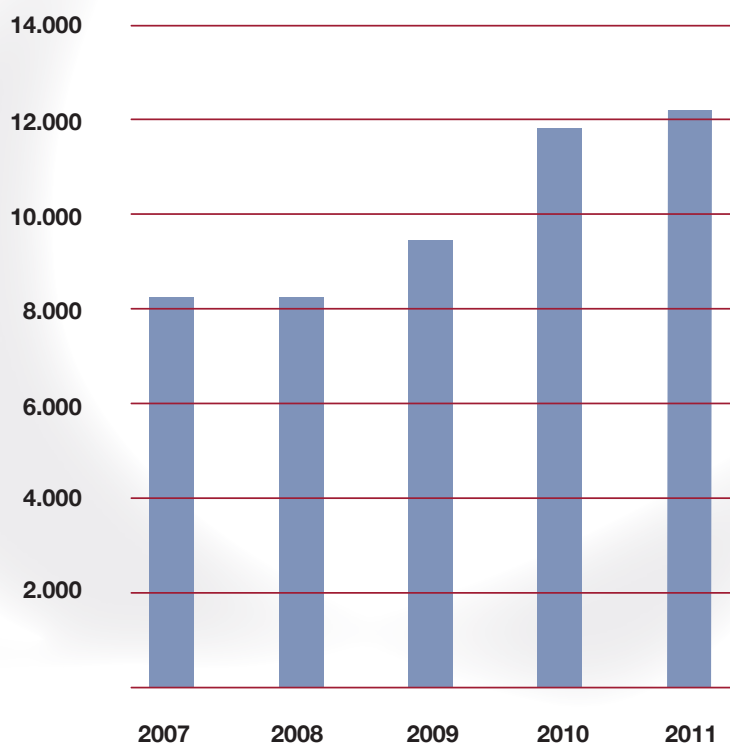
Hf-enkeltfag

Hf-enkeltfag tilbydes, som navnet angiver, i enkeltfag og i fagpakker. De enkelte fag afsluttes med prøver og kan sammenstykes til en samlet hf-enkeltfagseksamen svarende til de fire traditionelle gymnasiale uddannelser.

Hf-enkeltfag bruges af både unge, unge voksne og af kortuddannede til enten at opkvalificere sig i lige netop de fag, der er relevante for dem, eller til at stykke en hel hf sammen på fleksibel vis, f.eks. ved siden af et fuldtidsarbejde eller lignende.

Antallet af årskursister på hf-enkeltfag er steget med 49 % siden 2007, og aktiviteten er steget med 6 % fra 2010 til 2011.

Årskursister hf-enkeltfag på VUC

Faktaboks: Mange VUC'er udbyder hf-enkeltfag som længerevarende forløb, der er målrettet mod bestemte videregående uddannelser. Sådanne fagpakker er tilrettelagt i samarbejde med de relevante videregående uddannelsesinstitutioner og anerkendes af disse som kompetencegivende optagelsesgrundlag. På den måde kan en kursist optages på pædagoguddannelsen efter blot et enkelt år, frem for de to år det tager at tage en fuld hf-eksamen. Eksempler på fagpakker er socialrådgiver-, sygeplejerske-, radiograf-, bioanalytiker- og politifagpakkerne.

Målgruppen for hf-enkeltfag er bredere og mere mangfoldig end på toårigt hf på VUC. Hvor toårigt hf er en ungdomsuddannelse på lige fod med de øvrige ungdomsuddannelser, er enkeltfagssystemet en yderst fleksibel mulighed for uddannelse, der kan målrettes den enkeltes behov, og som kan tilrettelægges fleksibelt. Dette giver en bred alderssammensætning blandt kursisterne på hf-enkeltfag. 75 % af kursisterne er unge og unge voksne under 30 år, 22 % er voksne 30 – 59-årige, og 6 % er i aldersgruppen 60+. Kursisterne på hf-enkeltfag er blevet yngre siden 2007, hvor de 16 – 29-årige udgjorde 67 %.

Der er deltagerbetaling på hf-enkeltfag, som dog refunderes, hvis kursisten sammenstykker en hel hf-eksamen.

Toårigt hf

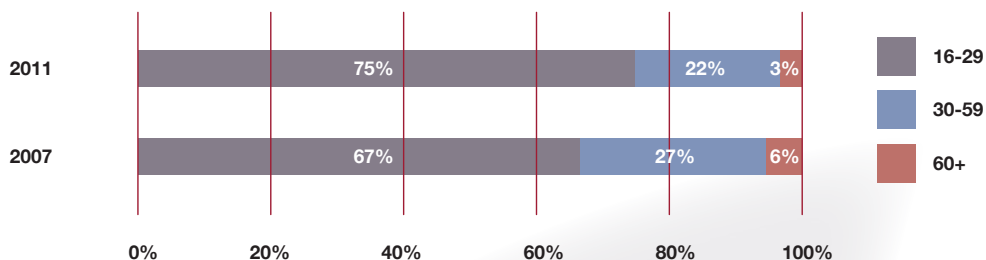
Toårigt hf udgør sammen med stx, hhx og htx de 4 gymnasiale uddannelser, som er studieforberedende og almindendannende, og som giver grundlag for videre uddannelse.

VUC fik tilladelse til at udbyde toårigt hf i 2005, og toårigt hf på VUC har vist sig at være en stor succes. Tilbuddet tilfredsstiller i høj grad et uddannelsesbehov blandt unge, der tiltales af VUC's profil og voksenpædagogiske uddannelsesmiljø. Med toårigt hf på VUC sikres det, at det relativt store antal unge, der ikke har fundet det tilbud på de andre ungdomsuddannelser, som de efterspørger og har behov for, har en mulighed for at få en gymnasial ungdomsuddannelse.

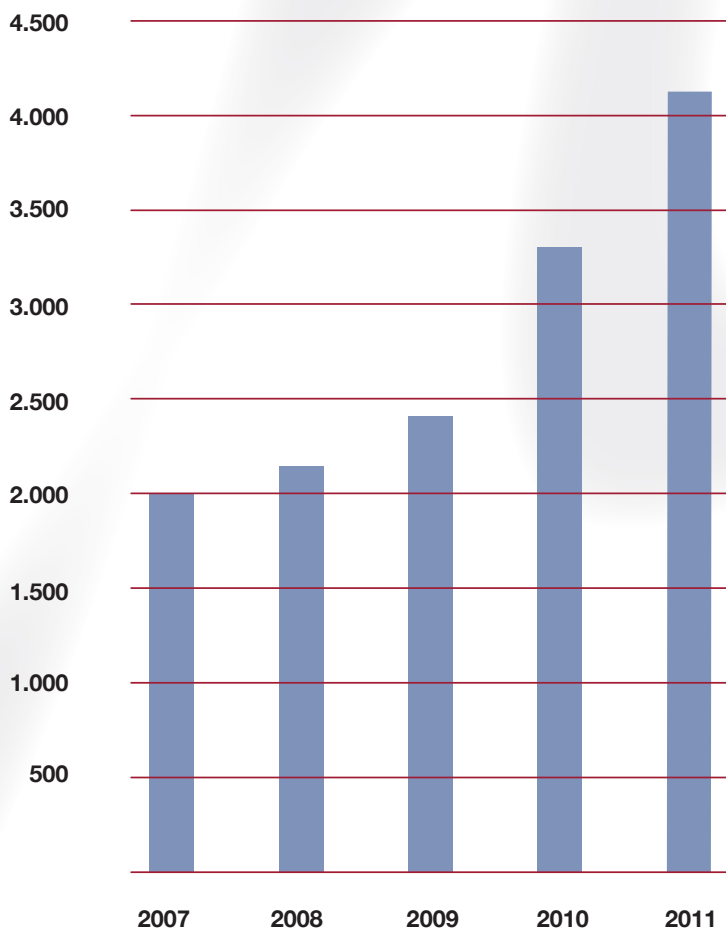
Antallet af årskursister på toårigt hf på VUC er mere end fordoblet siden 2007, og aktiviteten er steget med 26 % på bare ét år fra 2010 til 2011.

98 % af aktiviteten på toårigt hf på VUC udgøres af unge under 30 år, men hvor de øvrige ungdomsuddannelser er målrettet de 16 – 19-årige, tiltrækker toårigt hf på VUC i højere grad kursister, der er ældre end den målgruppe, der lige efter grundskolen søger ind på en ungdomsuddannelse. De 20 – 24-årige udgør med 56 % hovedparten af

Aldersfordeling årskursister hf-enkeltfag, 2007 og 2011

Årskursister toårigt hf på VUC

aktiviteten på toårigt hf på VUC, mens 98 % er under 30 år.

Der er ikke deltagerbetaling på toårig hf.

Gymnasial supplerer (GSK)

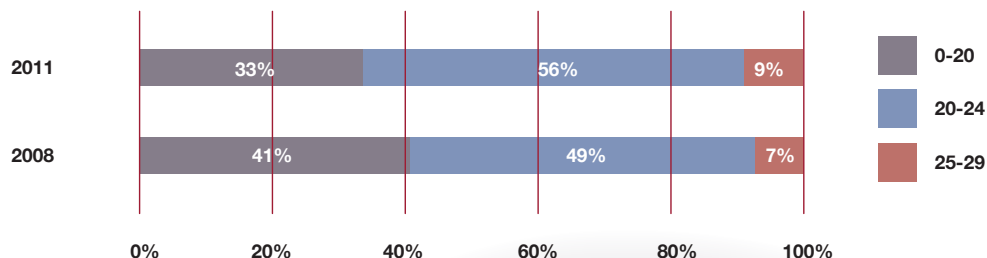
En del VUC'er tilbyder også gymnasial supplerer, som benyttes af unge og unge voksne, der allerede har en gymnasial uddannelse, men som mangler et eller flere fag for at kunne optages på en videregående uddannelse.

GSK-aktiviteten på VUC er steget 154 % siden 2007, og aktiviteten er steget med 10 % fra 2010 til 2011. Aktivitetsstigningen skyldes primært gymnasireformen, og at en del videregående uddannelser har øget deres optagelseskrav.

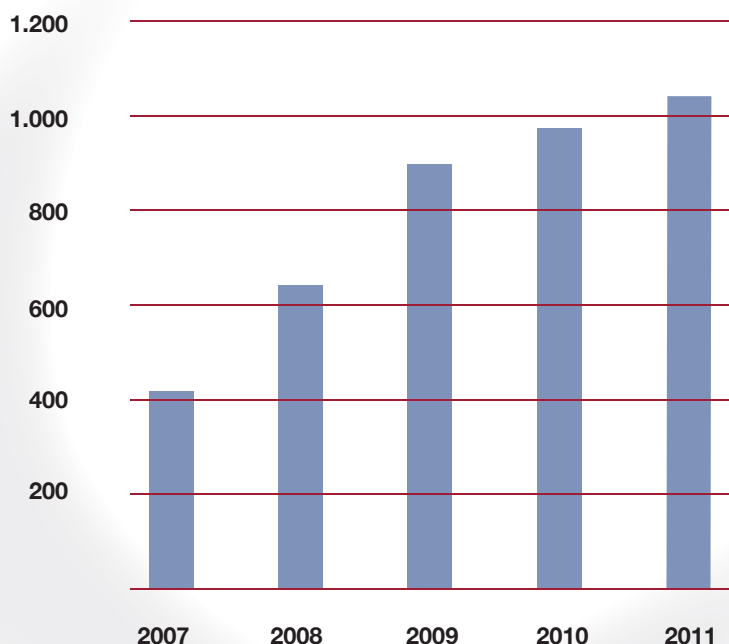
GSK-aktiviteten på VUC er primært samlet omkring de store uddannelsesbyer og bidrager dermed til at løfte det kompetencegivende niveau hos unge mennesker, der ønsker at kvalificere sig til at søge ind på videregående uddannelser.

Der er ikke deltagerbetaling på GSK for kursister, der er blevet studenter op til to år før. For kursister med en gymnasial eksamen, der er mere end to år gammel, er der deltagerbetaling svarende til hf-enkeltfag.

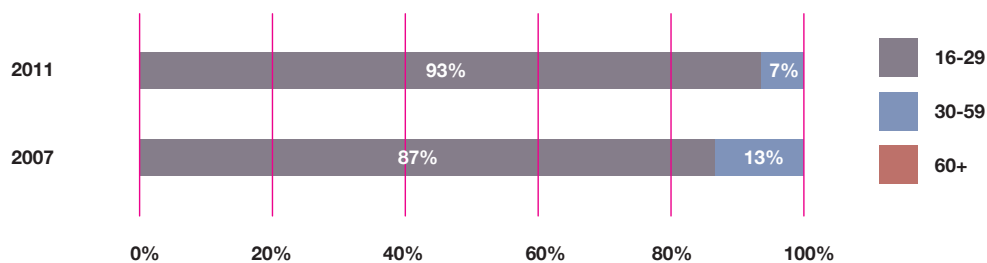
Aldersfordeling årskursister i gruppen 16 – 29 år på toårig hf, 2008 og 2011

Årskursister GSK på VUC

Aldersfordeling årskursister GSK, 2007 og 2011

6.1.2 Voksenuddannelse

Almen voksenuddannelse

Almen voksenuddannelse (avu) udbydes som undervisning i enkeltfag, der afsluttes med prøver. Niveaumæssigt svarer avu til grundskolens 9. og 10. klasse. Kernefagene på almen voksenuddannelse er fag som dansk, dansk som andetsprog, engelsk, matematik, naturvidenskab, historie og tysk.

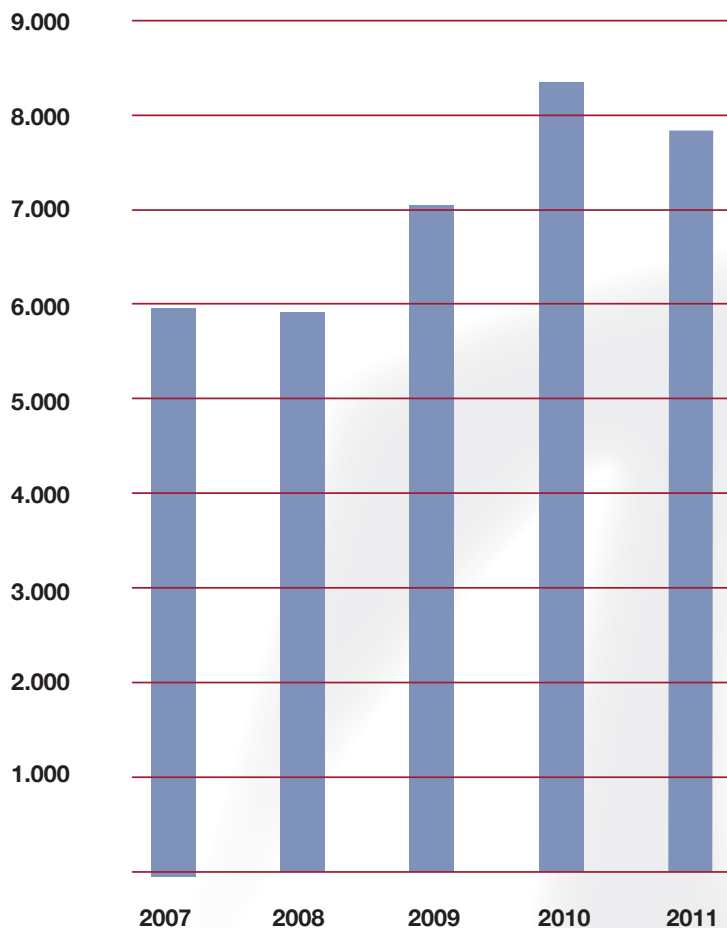
Almen voksenuddannelse er målrettet voksne over 18 år, og målgruppen er bl.a. voksne, der har forladt grundskolen for år tilbage, og som har behov for at supplere eller genopfriske deres kompetencer fra grundskolen med henblik på videre uddannelse eller som led i en arbejdsmarkedsrettet kompetenceudvikling. Målgruppen omfatter dog også unge og unge voksne, der har forladt grundskolen uden tilstrækkelige almene kompetencer til f.eks. at kunne gennemføre en erhvervsuddannelse eller en ungdomsuddannelse.

Aktiviteten på avu er steget med 31 % siden 2007, hvilket dog dækker over et fald på 7 % fra 2010 til 2011 som følge af Genopretningspakkens regler om forøget deltagerbetaling.

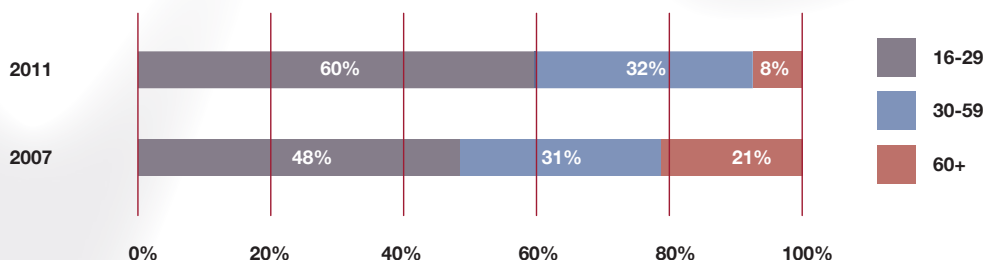
Alderssammensætningen på avu er anderledes end på VUC's hf-uddannelser, da avu i større omfang anvendes af kursister, der allerede har flere års erhvervs erfaring bag sig, når de går i gang med uddannelsen. Dog er 60 % af kursisterne på avu unge og unge voksne under 30 år, som på et tidligt tidspunkt i deres liv har behov for at genopfriske og forbedre deres kompetencer fra grundskolen. 32 % af kursisterne er 30 – 59 år, og 8 % er i aldersgruppen 60+. Udviklingen er siden 2007 gået mod, at kursisterne er blevet væsentligt yngre.

Der er deltagerbetaling på almen voksenuddannelse.

Årskursister AVU på VUC

Aldersfordeling årskursister avu, 2007 og 2011

Forberedende voksenundervisning

Forberedende voksenundervisning (FVU) er et uddannelses tilbud til voksne, der har behov for at supplere eller forbedre deres grundlæggende færdigheder i læsning og stavning og skriftlig fremstilling eller i talforståelse, regning og matematik. FVU er både målrettet personer, der på eget initiativ vælger at opkvalificere deres færdigheder, og virksomheder, der sender medarbejdere på FVU som et led i kompetenceudvikling, der relaterer sig til arbejdsmarkedets behov.

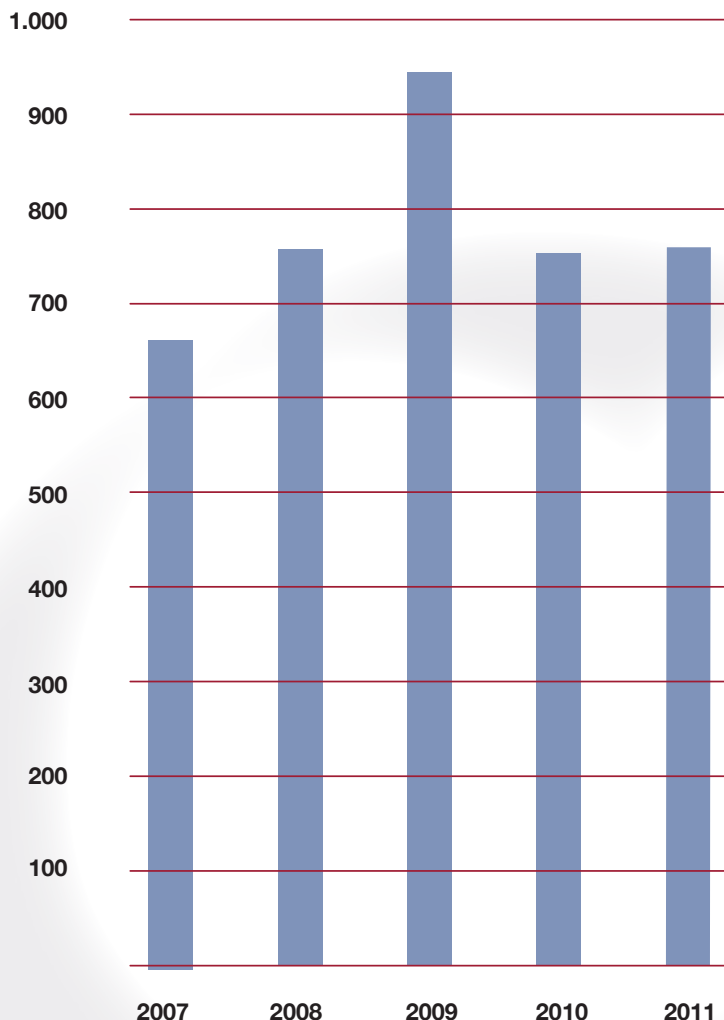
Antallet af årskursister på forberedende voksenundervisning er steget med 16 % siden 2007, men aktiviteten er stagneret siden 2010.

FVU udbydes af VUC og af en række andre udbydere herunder folkeoplysende foreninger, daghøjskoler, erhvervsskoler etc. Langt størstedelen af FVU-aktiviteten foregår dog på VUC.

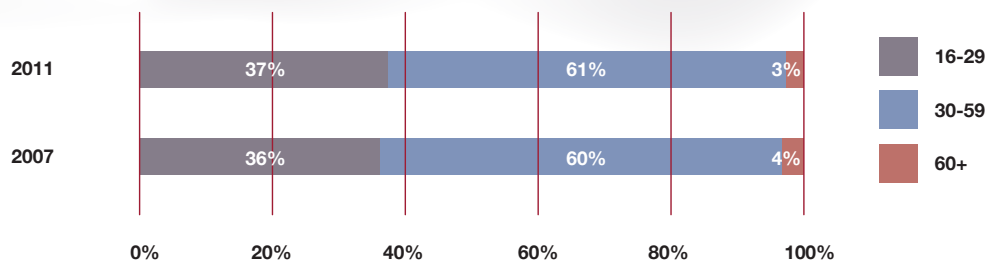
Aldersfordelingen på forberedende voksenundervisning er forskellig fra aldersfordelingen på almen voksenuddannelse og hf. Kursister på FVU er typisk erhvervsaktive voksne, hvilket kommer til udtryk i, at aldersgruppen 30 – 59 år udgør næsten to tredjedele af aktiviteten. Kursisterne under 30 år tegner sig for 37 %, mens aldersgruppen 60+ udgør 3 %. Alderssammensætningen har ikke ændret sig væsentligt siden 2007.

Der er ikke deltagerbetaling på forberedende voksenundervisning.

Årskursister FVU på VUC

Aldersfordeling årskursister FVU, 2007 og 2011

6.1.3 Specialundervisning

Ordblindeundervisning

2 til 5 % af den danske befolkning er ordblinde ifølge Dansk Videnscenter for Ordblindhed. Ordblinde, og VUC har siden 2007 løftet en vigtig opgave på dette område med gratis tilbud om ordblindeundervisning. Mange voksne ordblinde har klaret sig gennem grundskolen, som de bedst kunne. De kan dog f.eks. i forbindelse med jobskifte opleve, at de tillærte måder at kompensere for deres ordblindhed på ikke længere rækker, og at de derfor har svært ved at honorere de krav, som de møder på arbejdsmarkedet. I denne situation kan et undervisningsforløb på VUC give kursisterne det nødvendige kompetenceløft.

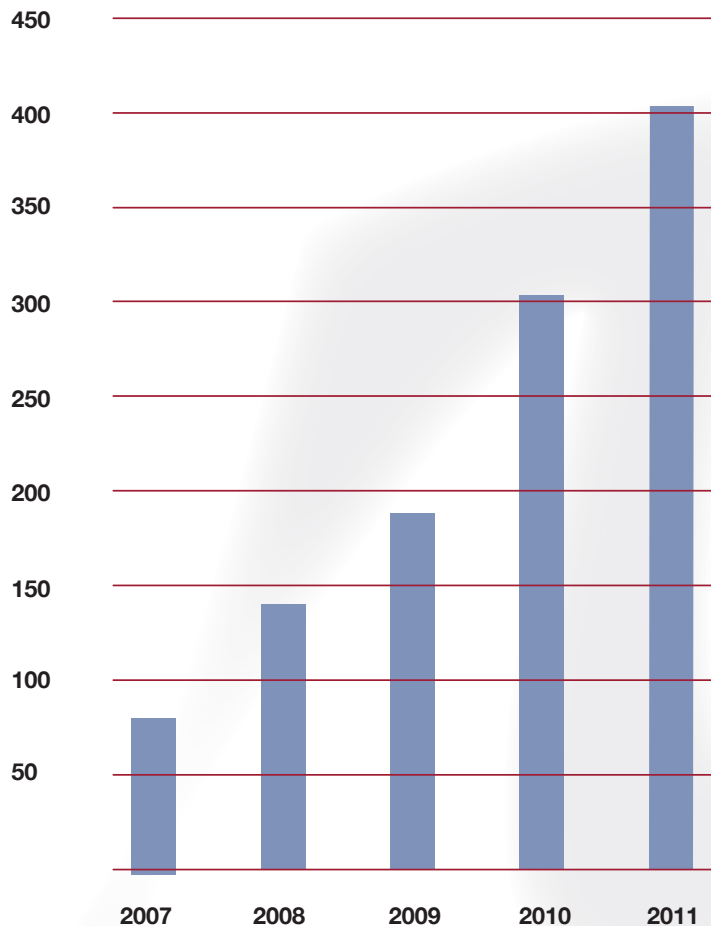
VUC har godt fat i ordblindeundervisningen, som i forhold til tekniske hjælpemidler har gennemgået en rivende udvikling de seneste år. Der har især været stor udvikling i it-hjælpemidler til ordblinde, og vejledning i brugen af disse hjælpemidler indgår nu i ordblindeundervisningen på VUC. Kursisterne har med disse nye hjælpemidler fået forbedret deres muligheder i uddannelses-systemet og på arbejdsmarkedet væsentligt.

Antallet af årskursister på ordblindeundervisning på VUC er næsten firedoblet siden 2007.

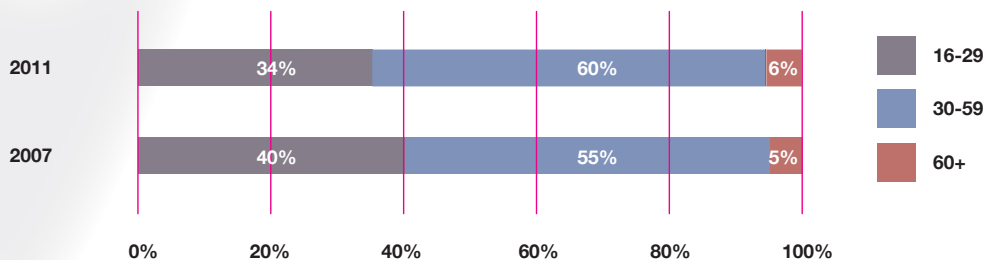
Aldersfordelingen på VUC's ordblindeundervisning svarer til aldersfordelingen på forberedende voksenundervisning. De 30 – 59-årige udgør 60 % af aktiviteten på ordblindeundervisningen, mens kursisterne under 30 år og over 60 år udgør henholdsvis 34 % og 6 % af aktiviteten.

Der er ikke deltagerbetaling på ordblindeundervisning.

Årskursister
ordblindeundervisning på VUC

Aldersfordeling årskursister
ordblindeundervisning, 2007 og 2011

6.2 Fordeling af årskursister 2011

VUC	Toårigt HF	HF-E	GS	AVU	FVU	OBU	Ialt
HF & VUC Fyn	556	1.600	132	886	62	79	3.316
KVUC	24	1.325	311	751	82	18	2.511
VUC & HF Nordjylland	167	1.046	15	923	42	42	2.235
VUC Aarhus	214	853	322	399	73		1.798
VUC Sønderjylland	296	681	14	546	72	19	1.629
VUC Storstrøm	258	433	15	441	63	8	1.218
HF & VUC Nordsjælland	218	450	6	334	34	16	1.057
VUC Lyngby	144	527	36	175	18	5	903
VUC Roskilde	101	420	33	280	29	23	886
VUC Vestsjælland syd	211	392	6	178	17	3	807
VUC Vest	181	202	19	309	40	13	764
VoksenUddannelsescenter Frederiksberg	0	476	74	178	22	4	754
VUC Vestegnen	80	452	8	150	35	8	733
Horsens HF & VUC	143	399	0	138	21	15	716
Randers HF & VUC	353	218	0	132	93		715
Th. Langs HF & VUC	348	113	0	177	19	6	665
VUC Hvidovre-Amager	24	402	27	165	15	10	644
Herning HF & VUC	325	164	0	109	27	16	641
Kolding HF & VUC	134	196	10	179	13	3	535
VUC Vejle	110	155	0	234	22	13	533
HF-Centret Efterslægten	0	493	15	00		0	508
VUC Holstebro-Lemvig-Struer	0	313	2	167	13	10	506
Nordvestsjælland HF & VUC	111	200	2	128	11	2	454
VUC Skive - Viborg	0	267	0	140	11	12	430
Thy-Mors HF & VUC	86	127	19	167	13	18	428
VUC Fredericia	110	122	0	120	12	7	372
VUC Djursland	0	139	0	113	81	8	279
Skanderborg-Odder center for uddannelse	0	92	0	120	31	11	253
VUC Ringkøbing - Skjøn	0	00		114	15	19	148
VUC Bornholm	0	73	04	27		0	123
Vestjysk gymnasium Tarm	0	47	00		00		47
Total	4.194	12.379	1.066	7.796	770	404	26.609

År	Toårigt HF	HF-E	GS	AVU	FVU	OBU	Ialt
2010	3.332	11.718	974	8.422	760	310	25.548
2009	2.447	9.430	885	7.135	949	183	21.029
2008	2.222	8.355	649	5.862	771	135	17.994
2007	2.032	8.325	420	5.951	664	85	17.477

